

Η ανωνυμία στο διαδίκτυο (Αθανάσιος Δ. Πάκας, Δικηγόρος)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=183567>]

4.- ΑΝΩΝΥΜΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η ανωνυμία στο διαδίκτυο αποτελεί μείζον ζήτημα, το οποίο προκαλεί αρκετά νομικά ζητήματα. Ανωνυμία στο διαδίκτυο υπάρχει:

(α) Στα ιστολόγια (blogs) ή στις υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης (facebook), όπου ο χρήστης μπορεί ανώνυμα ή ψευδεπώνυμα να εκφράζει τη γνώμη του, να απειλεί, να εξυβρίζει, να συκοφαντεί, να διαδίδει ψευδείς ειδήσεις.

(β) Χρήση ανοικτών δικτύων χωρίς προϋπόθεση ταυτοποίησης του χρήστη (σε δημόσιους χώρους, από μη ασφαλή δίκτυα κ.λ.π.).

Η ανωνυμία στο διαδίκτυο μπορεί να υπάρχει για λόγους αποφυγής των συνεπειών από μια εγκληματική δραστηριότητα (εξύβριση, συκοφαντική ή απλή δυσφήμιση, απειλή κλπ.) ή για λόγους άμυνας του χρήστη απέναντι στη συνεχιζόμενη συλλογή πληροφοριών, προσωπικών δεδομένων, που αποσκοπούν ώστε να δημιουργηθεί ένα προφίλ καταναλωτή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η λεγόμενη «συμπεριφορική διαφήμιση», δηλαδή η διαφήμιση που προκύπτει από τη «συμπεριφορά» του χρήστη στο διαδίκτυο. Βασίζεται σε δεδομένα για την διαδικτυακή περιήγηση του χρήστη και επιτρέπει την προβολή διαφημίσεων, οι οποίες αντανακλούν τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Ακόμη κι αν διευρύνουμε τον κατάλογο των περιπτώσεων στις οποίες θα μπορούσε η δικαστική αρχή να προβεί σε άρση του απορρήτου για την διακρίβωση εγκλημάτων, ο εντοπισμός των δραστών δεν θα ήταν εύκολος. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων καθίσταται αδύνατη η ταυτοποίηση στοιχείων του χρήστη καθώς οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται κατά βάση από εταιρείες του εξωτερικού (κυρίως Η.Π.Α.), οι οποίες δεν δέχονται να χορηγήσουν στοιχεία και ηλεκτρονικά ίχνη χρηστών υπηρεσιών τους και η λειτουργία τους διέπεται από το αμερικανικό και όχι το ελληνικό δίκαιο.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της ανωνυμίας στο διαδίκτυο χρειάζεται ένα νομικό πλαίσιο που θα μας επιτρέπει την άρση της ανωνυμίας, ώστε να μην κρύβονται πίσω από αυτήν οι δράστες εγκλημάτων. Παράλληλα, όμως, θα πρέπει να λυθεί το ζήτημα και σε τεχνικό επίπεδο, ώστε να υπάρχει πραγματική δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχεία που οδηγούν στην ταυτοποίηση

των δραστών.

5.- ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το νομοθετικό «οπλοστάσιο» που διαθέτει το εθνικό μας δίκαιο για την αντιμετώπιση του εγκλήματος μέσω διαδικτύου είναι ως ένα βαθμό ικανοποιητικό, αλλά χρειάζεται εμπλουτισμό και βελτίωση. Συνεχώς ανακύπτουν νέα ζητήματα και χρειάζονται νομοθετικές αποτελεσματικές παρεμβάσεις, χωρίς ωστόσο να θίγονται βασικά δικαιώματα και συνταγματικά κατοχυρωμένες ελευθερίες των πολιτών και χωρίς να οδηγούμαστε στην ποινικοποίηση της ελεύθερης ανθρώπινης έκφρασης. Το δίκαιο δεν μπορεί να παραμένει στάσιμο, αλλά οφείλει να ακολουθεί την συνεχιζόμενη εξέλιξη της κοινωνίας.

Ιδιαίτερη προσοχή και μέριμνα οφείλουν να δείξουν, τόσο η πολιτεία, όσο και οι ίδιοι οι γονείς, αναφορικά με την εξάπλωση της χρήσης του διαδικτύου σε πολύ μικρές ηλικίες. Πολύ σημαντικό ρόλο παίζει η πρόληψη. Σημαντική, επίσης, είναι η ανάπτυξη επιμορφωτικών προγραμμάτων από το σχολείο, την τοπική κοινωνία, τις διάφορες κοινωνικές οργανώσεις, που θα παρέχουν εκπαίδευση, ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους και τεχνική υποστήριξη.